

Neuropsychotherapie

Petr Grossmann

Deprese v MKN-10

zhoršená nálada

snížená energie a aktivita

narušen smysl pro zábavu, osobní zájmy a
schopnost koncentrace

únava po minimální námaze

narušený spánek

zhoršená chuť k jídlu

sebehodnocení a sebedůvěra zhoršeny, pocity
viny a beznaděje

“Somatické symptomy”: ztráta zájmů a pocitů
uspokojení. ranní probouzení, ranní
pessima, psychomotorická retardace a
agitovanost

Psychodynamika deprese

Potřeba láskyplného vztahu a přijetí

- opouští autonomii a vlastní potřeby
- naplňuje očekávání okolí

Patologické prožívání smutku

- Ztrátu provází smutek a hněv
- Hněvu brání

Potlačování agrese

- Obrácení agrese proti sobě

Destrukce sebeobrazu - riziko suicidia

**Na který z obrazů
reagujeme?**

**Deskriptivní
vs
Dynamický**

Několik teoretických východisek

Pohled neuropsychoterapie

Co je psychoterapie?

Psychoterapie je způsob pomoci člověka člověku psychologickými prostředky:

- vztahem
- rozhovorem
- specifickými technikami

**Základem psychických procesů jsou
procesy neuronální**

**Změna psychického procesu je dána
změnou neuronálního procesu.**

**PT účinně a trvale mění psychické
procesy**

**PT účinně a trvale mění neuronální
procesy a struktury**

(Grawe)

PT je ... procesem učení...

**...tudíž je způsobem, jak dochází ke
změnám drah v mozku...**

**PT využívá biologických mechanismů k
léčení duševních onemocnění...**

(LeDoux)

**Psychofarmaka mají různé účinky,
vyvolávají změny na synapsích,
neuroneogeneze.**

Mozek se ale neobejde bez zkušenosti.

**Pro efektivní využití nově vzniklých
buněk je potřeba stimulace (proces
učení, psychoterapie...)**

(Vinař, Knopp)

**Klient má být veden, podporován v tom,
aby dělal nové zkušenosti**

Pozitivní – fixuje, negativní – vyhnutí

**I při sebelepší farmakologické léčbě se
tedy psychoterapie nemůže stát
nadbytečnou ani alternativní**

Je nutnou součástí

**K správnému fungování mozku je
potřeba rovnováha neurotransmiterů.**

**Nerovnováha – obnovena
farmakologicky, nebo
psychoterapeuticky**

**Grawe: „Správná směs
neurotransmiterů ještě nikoho
neučinila šťastným“**

Nové specifické vjemy

Nové specifické paměťové obsahy

Změna starých paměťových obsahů

**PF léčba bez cíleného ovlivnění
zkušeností není z neurovědního
pohledu zdůvodnitelná**

(Grawe)

**Praktické otázky
součinnosti psychoterapie
a farmakoterapie**

**Některé poruchy jsou řešitelné jen PT,
některé kombinací farmakoterapie a PT.**

**Dle poznatků neuropsychoterapie:
NE naopak!**

Přesto je to běžná praxe.

Recidivy, obtíže s vysazením apod.

**Doporučené posupy uvádějí PT jako
možnou léčbu 1. volby v několika
případech.**

Jak často ji ale doporučujeme?

Zdrženlivost, obavy, snaha zahrnout péči

Osheroff vs Chestnut Lodge

Doporučení PT u:

Panická porucha

GAD

Fobie

Lehké a středně těžké depresivní poruchy

Poruchy osobnosti

Závislosti...

Psychózy ??? Není racionální léčba

Jak kombinovat PT a FT?

Otázka volby a dávkování...

Vliv na emotivitu:

- anxiolytika (redukují úzkost, forma vyhýbavého chování, návykové)
- antidepresiva (vliv na emotivitu, „jsem jako za sklem, nic mě netěší, nedojme...“)
- antipsychotika, thymostabilizéry

Rogers: nutné podmínky psychoterapeutického procesu

Kontakt, percepce, inkongruence, BPP, empatie a kongruence terapeuta.

Inkongruence je zažívána jako subjektivní nepohoda, nespokojenost, úzkost, smutek...

Jak vypadá, je-li farmakologický zásah příliš razantní?

Zde vzniká prostor pro nová antidepresiva

SSRI zlepšují negativní příznaky, neovlivňují pozitivní emoce, resp. často způsobují emoční oploštění.

Agomelatin blokádou 5-HT_{2C} uolňuje noradrenalin a dopamin, tím vede ke zlepšení nálady, zmírnění úzkosti, zvýšení motivace a pocitu radosti, pozornosti, bdělosti, brání rozvoji sexuální dysfunkce a emočního oploštění.

Snižuje uvolňování glutamátu v amygdale
(stres, strach)

Jak edukovat pacienta?

Opatrnost při sebededikaci alkoholem a benzodiazepiny

Zejména před a po sezení u terapeuta, na skupině

Edukace sester, aby nepodávaly fakultativní medikaci před a po skupinové terapii, pohovoru s psychologem apod.

Závěr

PT **není alternativní** léčbou ani doplněk, ale u psychických poruch je **nedílnou součástí** komplexní léčby.

Je možná jako **monoterapie i kombinace** s racionální farmakoterapií.

Medikace by měla být vztažena k PT a dalším aspektům léčby, aby byla **podpůrná, nikoli komplikující**.

Nová antidepresiva jako **agomelatin** se ukazují jako **kooperující partner** v komplexní léčbě.

"Could we up the dosage? I still have feelings."

Děkuji za pozornost